

Vapaa-aikatoimiala, museopalvelut

26.11.2020

Dnro 12291-2020
(11 05 02)

Naantalin kaupunki
Naantalin kaupungin tekninen lautakunta
PL 43
21101 NAANTALI

kirjaamo@naantali.fi

Lausunto Noviisinkadun-Abbedissankadun pysäköintialueen (luostarikirkon viereinen pysäköintialue) katusuunnitelmista

Valmistelijat: Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/kulttuuriperintö/tutkijat Sara Tamsaari ja Tanja Ratilainen

Naantalin kaupungin tekninen lautakunta on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa otsikon asiasta.

Naantalin kirkko ympäristöineen on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (Naantalin kirkko ja Ailostenniemi). Suunnittelualueen vieressä sijaitsevat muinaisjäännökset Birgittalaisluostari (1000006991) ja Naantalin vanha pappila (1000007366). Kirkon viereiselle pysäköintialueelle suunnitellaan muutoksia, joiden avulla parannetaan sadeveden ohjautumista ja pysäköintijärjestelyjä. Pysäköintialueelle suunnitellaan uutta asfalttia ja kulkuväylille kivituhkaa. Asfaltoituja alueita rajataan hautausmaan puolella graniittisin reunatuin ja puiston puolella betonisin reunatuin. Maanpinnan korkeutta muutetaan paikoitellen ja alueelle rakennetaan uusia hulevesiviemäreitä ja -kaivoja vedenohjauksen vuoksi. Suunnitelmaan sisältyy myös pensasistutuksia ja katuvalaisimia. Hautausmaan aitaan suunnitellaan uutta porttia esteetöntä kulkua varten, ja portin likimääräinen sijainti on merkitty suunnitelmakarttaan. Suunnitellulla kohdalla hautausmaan aita on lohkokivien päälle perustettu metalliaita. Seurakunta on toivonut myös kääntöpaikan suunnittelemista hautausmaan pohjoispuolella sijaitsevan ajoportin kohdalle, tien pohjoispuolelle.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan, että suunnitellut muutokset vaikuttavat alueelle soveltuvilta. Uuden esteettömän portin tarpeesta on keskusteltu maastokäynnillä ja portin sijoittamiselle suunniteltuun paikkaan on toiminnallisia perusteita. Portin toteutus on mahdollista, mikäli hautausmaan ja parkkipaikan väliset korkoerot mahdollistavat portin toteutuksen ilman massiivista maanpinnan muotoilua aidan ympärillä. Tämä vaikuttaa maastokäynnin perusteella mahdolliselta, koska suunnitellussa kohdassa maanpinta parkkipaikalla on melko vähän alempana kuin hautausmaan puoleinen maanpinta, ja maanpinnan muotoilun myötä ero olisi entisestään pienenemässä. Portin ja sen ympäristön suunnittelu tulee toteuttaa huolellisesti, että portti ja siihen liittyvä kulkuyhteys sopii arvokkaaseen ympäristöön luontevasti. Kirkkopihan puolella on tarpeen suunnitella esteetön reitti toimi-

vaksi ja ohjeistetuksi, jotta esteetön kulku parkkipaikalta kirkkoon tapahtuu sujuvasti. Kirkkopihaa koskevissa suunnitelmissa ja portin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa lausunnonantajana toimii Museovirasto.

Kaupunkiarkeologisen inventoinnin (2015) perusteella muinaisjäännökset eivät ulotu katusuunnitelma-alueelle. Abbedissankadun eteläpuolella sijaitsevan pentanque-kentän alueella tehdyssä arkeologisessa valvonnassa ei havaittu mitään muinaisjäänökseen viittaavaa (Kari Uotila suullinen tiedonanto 19.11.2020). Koska hankealue kuitenkin sijaitsee kahden muinaisjäänöksen välittömässä läheisyydessä, tulee kaikkiin suunnitelmiin merkitä alueiden raja- ja alueelle selite. ”Muinaisjäänösalue. Mikäli alueella ilmenee tarvetta kajota maahan, tulee ennen toteutusta olla yhteydessä museoviranomaisiin.” Lisäksi kaikkien suunnitelmien selitysosioon ja työselityksiin tulee laittaa huomautus: ”Kaikissa kaivutöissä on huomioitava, että hankkeessa kaivetaan kahden muinaisjäänösalueen läheisyydessä. Jos kaivutöissä havaitaan ihmisluita tai muita muinaisjäänöksiin liittyviä löytöjä, rakenteita tai maakerroksia, on työmaan välittömästi keskeytettävä kaivaminen ja otettava viipymättä yhteys museoviranomaiseen (MML14§). Varsinais-Suomen aluevastuumuseo (tanja.ratilainen@turku.fi / puh. 040-1974435) vastaa Naantalin pappilan alueesta. Museovirasto (sari.mantyla-asplund@museovirasto.fi / puh. 0295336290) vastaa Birgittalaisluostarin alueesta.” Lisäksi työmaan aloittamisesta on tehtävä ilmoitus Varsinais-Suomen alueelliseen vastuumuseoon. Muinaisjäänösrajaukset saa tarvittaessa suunnittelun käyttöön myös sähköisesti. Rajaukset on esitetty liitteessä 1.

Mikäli Naantalin seurakunta haluaa toteuttaa muinaisjäänösalueella sijaitsevan kääntöpaikan rakentamisen, tulee sen yhteydessä tehdä arkeologista konekaivun valvontaa. Hankkeesta tulee olla yhteydessä Varsinais-Suomen alueelliseen vastuumuseoon.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä Museoviraston kanssa.

Liite 1 Muinaisjäänösrajaukset

Turun museokeskus
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
museopalvelujohtaja Juhani Ruohonen

Kokoelmat ja kulttuuriperintöyksikkö
intendentti Maarit Talamo-Kemiläinen

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen liitto, kirjaamo@varsinais-suomi.fi

Museovirasto
Museiverket

